สถานการณ์ และปัญหาน้ำเสีย ในพื้นที่วิกฤต

ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 16 (สงขลา)

หัวข้อนำเสนอ

1) นโยบายการจัดการคุณภาพน้ำ
2) สถานการณ์คุณภาพน้ำในพื้นที่
3) การคัดเลือกแหล่งกำเนิดมลพิษเป้าหมาย

1) นโยบายการจัดการคุณภาพน้ำ

ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย : อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

ประเด็น : สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

เป้าหมายระดับประเด็น : แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย : แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศ และทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

ความสอดคล้องห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains)

ชื่อองค์ประกอบ : สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศให้มีทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐาน

ชื่อปัจจัย : *การบังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง*

ความเชื่อมโยง/ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561–2580)

คพ. และ สคพ. เร่งรัดดำเนินการด้านการติดตามบังคับใช้กฎหมายในการจัดการปัญหามลพิษทางน้ำ

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำวิกฤตดีขึ้น

แผนการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ 20 ปี และแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำ พ.ศ. 2562 – 2570

แผนการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ 20 ปี

เป้าหมาย : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

1.แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด
ค่าเป้าหมาย 20 ปี 59 แหล่งน้ำ (100%)

2. พื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด
ค่าเป้าหมาย 20 ปี 166 พื้นที่ (100%)

แผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำ พ.ศ. 2562 – 2570

กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำ พ.ศ. 2562 – 2570 ภายใต้แผนการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ 20 ปี โดยกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำผิวดิน จำนวน 59 แหล่งน้ำ ซึ่งในปี 2561 มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด จำนวน 7 แหล่งน้ำ จึงได้มีการจัดทำแผนฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำต่างๆ มีความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ และทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำ แล้วเสร็จ 10 ลุ่มน้ำ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำยม แม่น้ำเจ้าพระยา ชายฝั่งทะเลตะวันออก แม่น้ำน่าน แม่น้ำบางประกง แม่น้ำพองและแม่น้ำชี แม่น้ำมูล และแม่น้ำปิง ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการอีก 15 ลุ่มน้ำ ให้แล้วเสร็จในปี 2563 ประกอบด้วย 5 มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 ป้องกัน ควบคุม กำกับดูแล และบังคับใช้กฎหมาย
เป้าหมาย บังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพ/มีการจัดการน้ำเสียที่ต้นทางตั้งแต่ครัวเรือน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ อปท./สสภ./ทสจ./ คพ.

มาตรการที่ 2 ลดการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ
เป้าหมาย ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่/เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม/เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำเสียของแหล่งกำเนิด
หน่วยงานที่รับผิดชอบ อจน./อปท./คพ./สสภ./ทสจ.

มาตรการที่ 3 ติดตามตรวจสอบ และการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
เป้าหมาย ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำเพื่อใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานกำหนดพื้นที่เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สสภ./คพ./ทสจ.

มาตรการที่ 4 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งน้ำ
เป้าหมาย สองฝั่งลำน้ำได้รับการปรับปรุงให้มีความสวยงาม การไหลเวียนของแหล่งน้ำมีความแต่เนื่อง ไม่มีขยะ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักชลประทาน/อบจ./สสภ./ทสจ.

มาตรการที่ 5 สร้างการมีส่วนร่วม และจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วน
เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจ และร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์จังหวัด/ทสจ./สสภ./สส./คพ.

2) สถานการณ์คุณภาพน้ำ

แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ

14.5 ลบ.ม/วัน. — น้ำเสียชุมชน ร้อยละ 50

10.0 ลบ.ม/วัน. — น้ำเสียอุตสาหกรรม ร้อยละ 35

4.4 ลบ.ม/วัน. — น้ำเสียเกษตรกรรม ร้อยละ 15

การจัดการน้ำเสียในพื้นที่เป้าหมาย

การพัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ กลไกจัดการมลพิษ

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ

"น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน"

สถานการณ์คุณภาพน้ำในพื้นที่

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ลำน้ำสายหลัก

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พื้นที่จังหวัดสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง พื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมจำนวน 7 แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ ทะเลสาบสงขลา แม่น้ำปัตตานีตอนบน และแม่น้ำสายบุรี
- แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 4 แหล่ง ได้แก่ ทะเลหลวง แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	
	ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
ดี (71-90)	ทะเลสาบสงขลา (79)	แม่น้ำปัตตานีตอนบน (77) แม่น้ำสายบุรี (75)
พอใช้ (61-70)	ทะเลหลวง (64)	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง (70) แม่น้ำบางนรา (62) แม่น้ำโก-ลก (70)

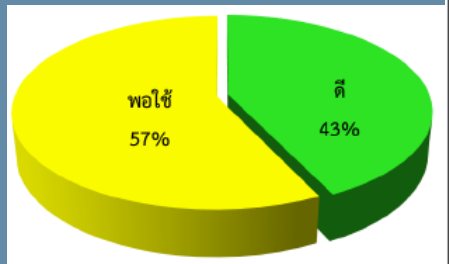

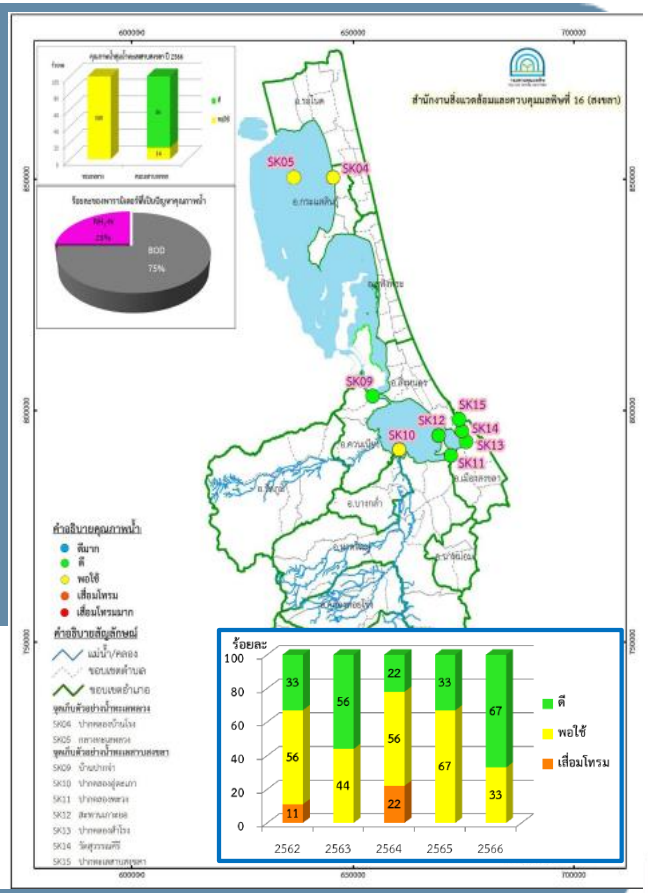

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

ลำน้ำสายหลัก

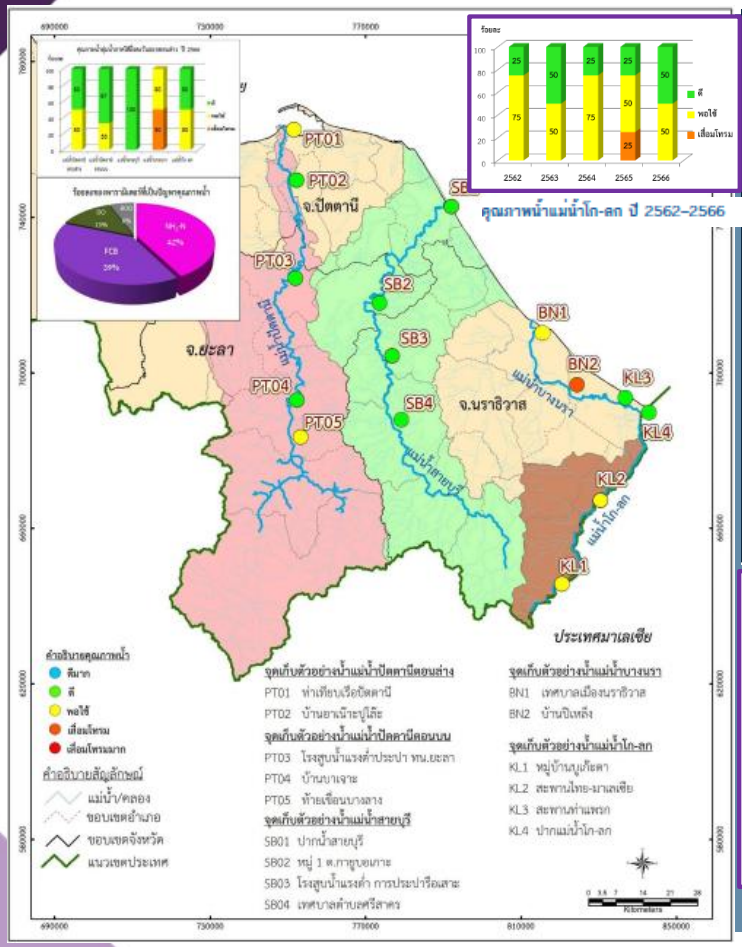

คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก ปี 2562–2566

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ				
	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	แม่น้ำปัตตานีตอนบน	แม่น้ำสายบุรี	แม่น้ำบางนรา	แม่น้ำโก-ลก
ดี (71-90)	*50* บ้านอาเนาะปูโล๊ะ (PT02)	*67* - โรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา (PT03) - บ้านบาเจาะ (PT04)	*100* - ปากแม่น้ำสายบุรี (SB01) - หมู่ 1 ต.กายูบอเกาะ (SB02) - โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาร็อเสาะ (SB03) - เทศบาลตำบลศรีสาคร (SB04)	*-ไม่มี-*	*50* - สะพานทำแพรก (KL03) - ปากแม่น้ำโก-ลก (KL04)
พอใช้ (61-70)	*50* ปากแม่น้ำปัตตานี (PT01)	*33* ท้ายเขื่อนบางลาง (PT05)	*-ไม่มี-*	*50* - เทศบาลเมืองนราธิวาส (BN01)	*50* - หมู่บ้านบูเก๊ะตา (KL01) - สะพานไทย-มาเลเซีย (KL02)
เสื่อมโทรม (31-60)	*-ไม่มี-*	*-ไม่มี-*	*-ไม่มี-*	*50* - บ้านบิเหล็ง (BN02)	*-ไม่มี-*

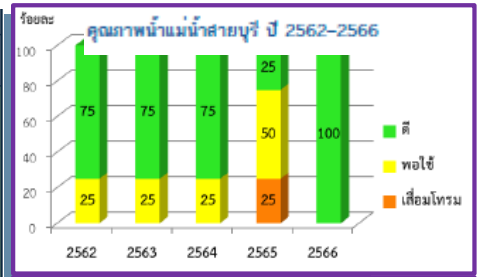

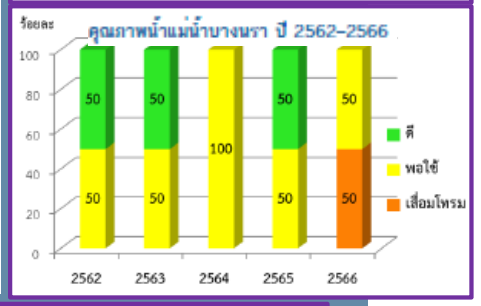

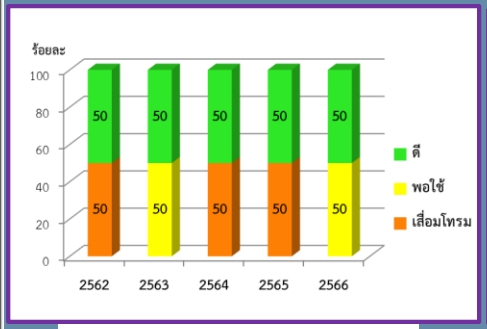

คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง ปี 2562–2566

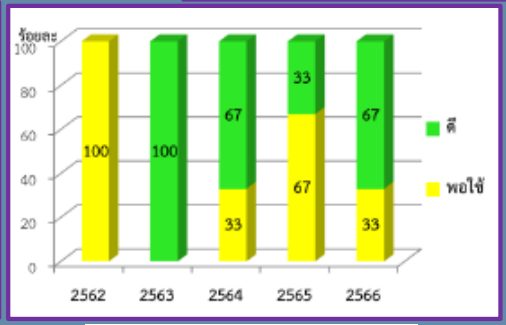

คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบน ปี 2562–2566

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

แหล่งน้ำวิกฤต

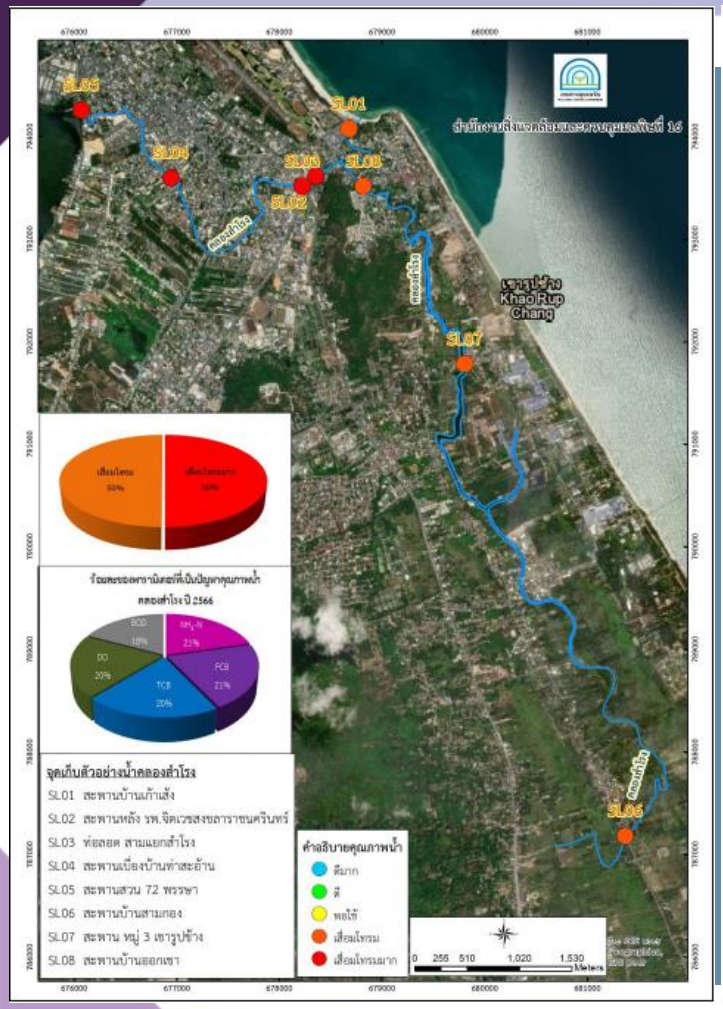

คลองสำโรง จังหวัดสงขลา

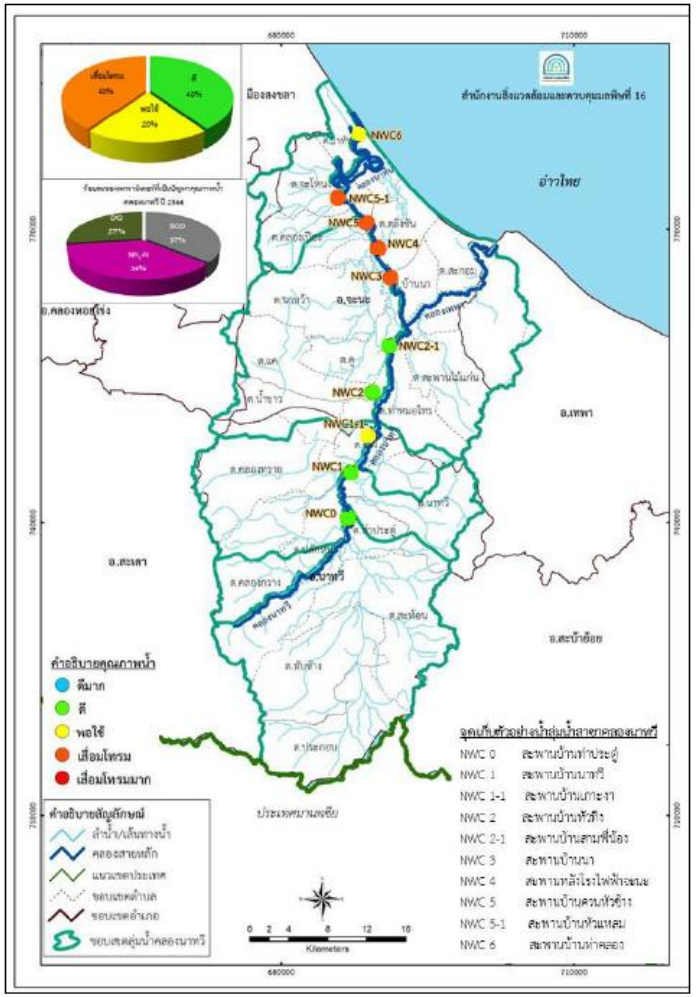

คลองนาทวี จังหวัดสงขลา

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (ตะแบง WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ	
	คลองสำโรง	คลองนาทวี
ดี (71-90)	-ไม่มี-	40 - สะพานบ้านท่าประดู่ (NWC0) - สะพานบ้านนาทวี (NWC1) - สะพานบ้านหัวฝาย (NWC2) - สะพานบ้านสามพี่น้อง (NWC2-1)
พอใช้ (61-70)	-ไม่มี-	20 - สะพานบ้านเกาะงา (NWC1-1) - สะพานบ้านท่าคลอง (NWC6)
เสื่อมโทรม (31-60)	50 - สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) - สะพานบ้านสามกอง (SL06) - สะพานหมู่ 3 เขารูปช้าง (SL07) - สะพานบ้านออกเขา (SL08)	40 - สะพานบ้านนา (NWC3) - สะพานบ้านหลังโรงไฟฟ้าชุมชน (NWC4) - สะพานบ้านควนหัวช้าง (NWC5) - สะพานบ้านหัวแหลม (NWC5-1)
เสื่อมโทรมมาก (0-30)	50 - หน้าโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) - ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) - สะพานเบี่ยงบ้านท่าสะอ้าน (SL04) - สวน 72 พรรษา (SL05)	ไม่มี

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
คลองนาทวี สะพานบ้านนา (NWC3) สะพานบ้านหลังโรงไฟฟ้าชุมชน (NWC4) สะพานบ้านควนหัวช้าง (NWC5) สะพานบ้านหัวแหลม (NWC5-1)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากการเกษตร น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	- รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถังดักไขมัน หรือถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ - ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร (Good Agricultural Practices: GAP) เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี/สารกำจัดศัตรูพืชที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย
คลองสำโรง สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) หลังโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเบี่ยงบ้านท่าสะอ้าน (SL04) สวน 72 พรรษา (SL05) สะพานบ้านสามกอง (SL06) สะพานหมู่ 3 เขารูปช้าง (SL07) สะพานบ้านออกเขา (SL08)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็ก	- รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารบริเวณท่อระบายน้ำและสำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนที่ระบายลงสู่คลองสำโรงโดยตรง โดยการติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ที่มีคลองสำโรงเพื่อลดปริมาณของเสีย

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

คลองนาทวี มีอะไร

ผลการศึกษาโครงการประมวลข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษและประเมินความสกปรกของน้ำเสีย ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองนาทวี ปี 2561

ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ

ประเภทชุมชน

- ทต.นาทวี
- ทต.นาทวีนอก
- ทต.จะนะ
- ทต.บ้านนา
- ทต.นาทับ

ประเภทเกษตรกรรม

- การเลี้ยงกุ้ง พื้นที่เลี้ยงกุ้ง 3,502.66 ไร่ ขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงกุ้ง 1,429.20 ไร่
- ฟาร์มสุกร 25 ราย สุกร 3,236 ตัว เป็นฟาร์มขนาดเล็ก

ประเภทอุตสาหกรรม

- โรงงานจำพวกที่ 3 จำนวน 178 โรงงาน
- มีการระบายน้ำออกสู่ภายนอก 2 โรงงาน

การประเมินปริมาณน้ำเสีย

ชุมชน

- ชุมชนหนาแน่นที่มีระบบรวบรวมน้ำเสีย (ทต.นาทวี ทต.จะนะ ทต.บ้านนา) เฉลี่ย 3,778.40 ลบ.ม./วัน

เกษตรกรรม

- การเลี้ยงกุ้ง 16,812,768 ลบ.ม./ปี (2 รอบการเลี้ยง)
- ฟาร์มสุกร 23,622.80 ลบ.ม./ปี

อุตสาหกรรม

- 66,610 ลบ.ม./ปี

การประเมิน Loading

ชุมชน

- สถานีศูนย์เด็กเล็ก ทต.จะนะ 18.19 กก./วัน
- สถานีทต.นาทวี1 ทต.นาทวี 17.04 กก./วัน
- สถานีริมทางหลวง 43 ทต.จะนะ 15.81 กก./วัน

อุตสาหกรรม

- BOD Loading 66.60 กก./วัน

เกษตรกรรม

- BOD Loading จากฟาร์มสุกร 13.79 กก./วัน
- BOD Loading จากการเลี้ยงกุ้ง 10,013.50 กก./วัน

ทำอะไรบ้างแล้ว

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก พื้นที่ลุ่มน้ำคลองนาทวี ปี ๒๕๖๖

๑. ติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับ และบังคับการใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ หรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ จำนวน ๔๔ แหล่ง

- ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการน้ำเสียแหล่งกำเนิดมลพิษ **จำนวน ๒๑ แห่ง** ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม ๑๖ แห่ง สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ๔ แห่ง และการเลี้ยงสุกร ๑ แห่ง
- ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการน้ำเสียสถานประกอบการขนาดเล็กที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการ ในพื้นที่เทศบาลตำบลนาทวี จำนวน ๒๓ แห่ง ประกอบด้วย จำหน่ายอาหาร ๑๗ แห่ง สะสมยางดิบ ๓ แห่ง ผลิตเส้นขนมจีน ๑ แห่ง ซักอบรีด ๑ แห่ง และซ่อมรถยนต์ ๑ แห่ง

๒. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อบูรณาการความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๕ ครั้ง

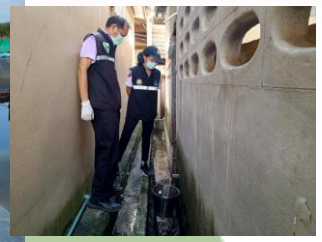

โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก พื้นที่ลุ่มน้ำคลองนาทวี ปี ๒๕๖๖

๓. จัดประชุมชี้แจง เสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียให้กับแหล่งกำเนิดมลพิษ จำนวน ๒ ครั้ง

๔. ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำวิกฤตก่อนและหลัง ดำเนินงานโครงการ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

ทำอะไรบ้างแล้ว ทำอยู่ ทำต่อไป

การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ
ภายใต้ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ปี 2566

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวนที่ตรวจสอบ (แห่ง)	การบังคับใช้กฎหมาย			
		ปฏิบัติตามกฎหมาย (แห่ง)	ร้อยละ	การออกคำสั่งทางปกครอง (แห่ง)	ร้อยละ
อาคารบางประเภทบางขนาด	10	6	60	4*	40
โรงงานอุตสาหกรรม	10	5	50	5	50
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	4	4	100	-	-
ฟาร์มสุกร	1	-	-	1	100
รวม	25	15	60	10	40

หมายเหตุ : * เป็นอาคารของรัฐ (ประเภทโรงพยาบาล) จำนวน 3 แห่ง และอาคารของเอกชน (ประเภทโรงแรม) จำนวน 1 แห่ง ซึ่งในกรณีอาคารของรัฐ ได้ขอความร่วมมือให้จัดการ แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน

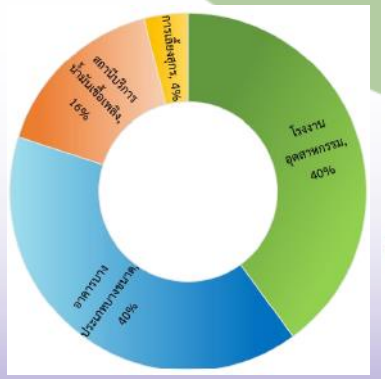

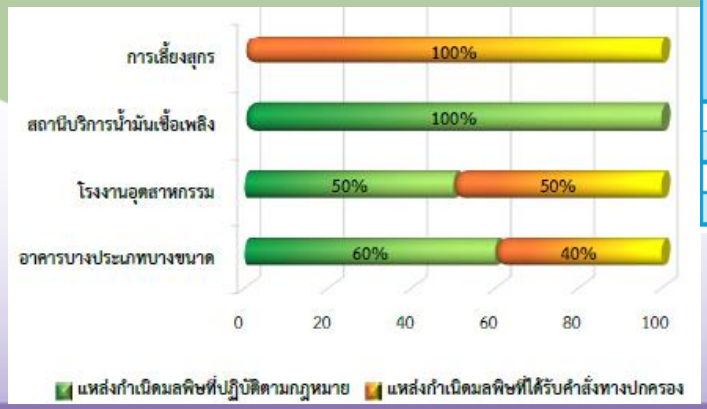

ปี 2562-2566

ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ จำนวน 273 แห่ง

- การระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 256 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.77
- ทิ้งมีค่าเกินค่ามาตรฐาน จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.23

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวนที่ตรวจสอบ (แห่ง)	สามารถเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง (แห่ง)	การบังคับใช้กฎหมาย			
			ปฏิบัติตามกฎหมาย (แห่ง)	ร้อยละ	การออกคำสั่งทางปกครอง (แห่ง)	ร้อยละ
โรงงานอุตสาหกรรม	16	16	6	38	10	63
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	4	4	3	75	1	25
ฟาร์มสุกร	1	-*	-	-	-	-
รวม	21	20	9	45	11	55

คลองนาทวี

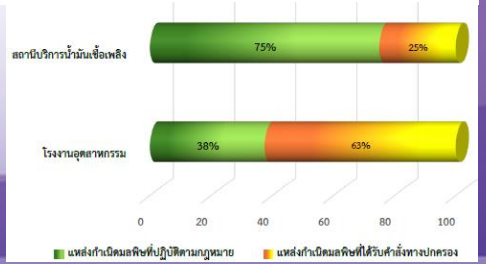

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

3) การคัดเลือกแหล่งกำเนิดมลพิษเป้าหมาย

กฎหมาย

รมต.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๙

แห่ง พ.ร.บ ส่งเสริมฯ ประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุม

การระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และประกาศกำหนด

แหล่งกำเนิดมลพิษจำนวน ๑๐ ประเภท จะต้องถูกควบคุม

การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ดังนี้

แหล่งกำเนิดมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษ คืออะไร?

ตามมาตรา ๔ แห่งพ.ร.บ. ส่งเสริมฯ “แหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใดๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ๑๐ ประเภท

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

อาคารบางประเภทและบางขนาด

โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม

ที่ดินจัดสรร

การเลี้ยงสุกร

ท่าเทียบเรือประมงบางประเภท

สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย

บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

2 นโยบาย

มาตรการที่ 1 ป้องกัน ควบคุม กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมาย
เป้าหมาย บังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพ/มีการจัดการน้ำเสียที่ต้นทางตั้งแต่ครัวเรือน

มาตรการที่ 2 ลดการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ
เป้าหมาย ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่/เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม/เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำเสียของแหล่งกำเนิด

3 วิกฤตคุณภาพน้ำ

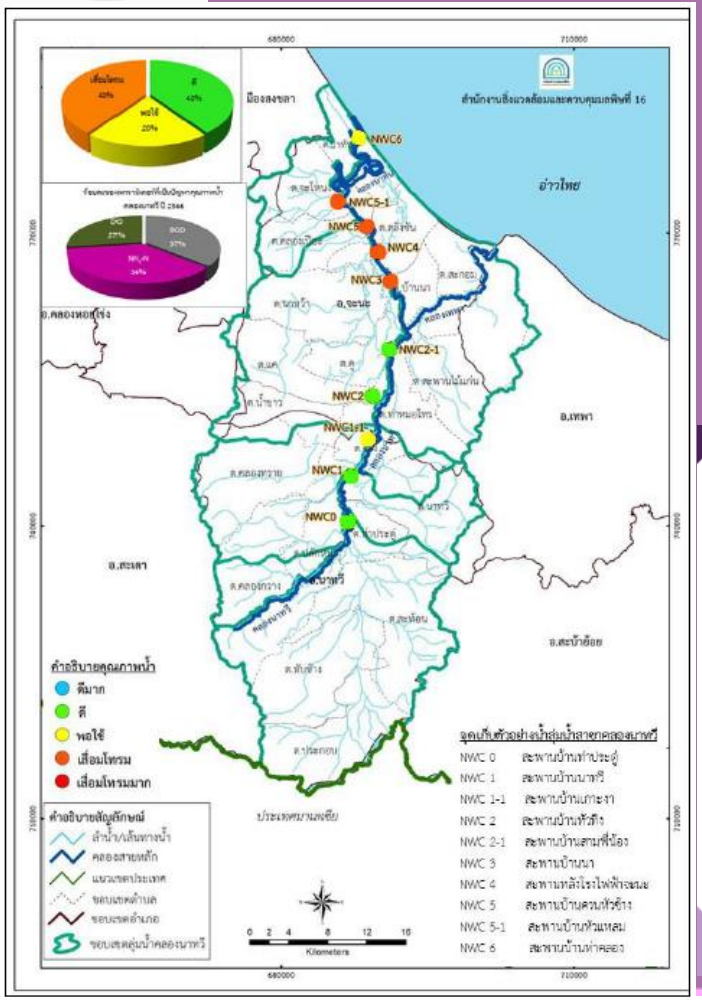

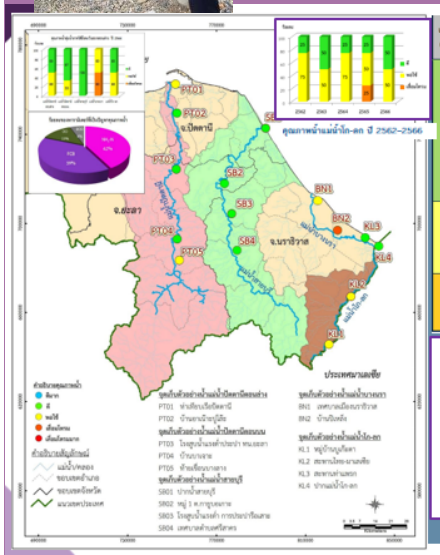

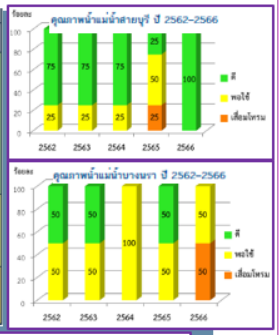

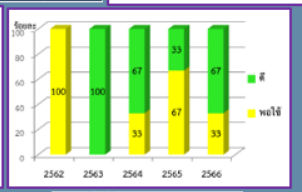

น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพที่ดีของประชาชน

เป้าหมายในพื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำ คลองนาทวี

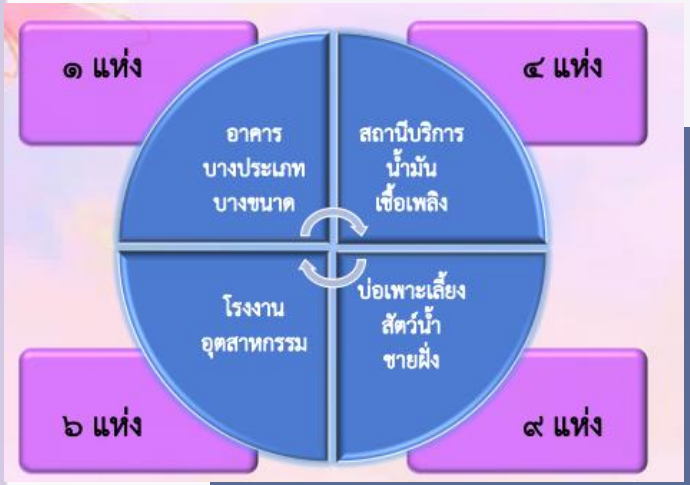

อปท.	ประเภท	แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประกอบกิจการ	ที่ตั้ง
๑. ทต.บ้านนา	โรงงานอุตสาหกรรม	(๑) บริษัท อีซูซุหาดใหญ่ จำกัด สาขาจะนะ	ซ่อมเครื่องยนต์และช่วงล่าง	๑๕๕ หมู่ที่ ๕ ต.บ้านา อ.จะนะ จ.สงขลา
	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	(๒) หจก.ชะมวงปิโตรเลียม (ปั๊มเอสโซ่-บ้านนา)	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๖๕/๑๓ ถนนทางหลวง ๔๓ หมู่ที่ ๕ ต.บ้านา อ.จะนะ จ.สงขลา
๒. ทต.นาทับ	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๓) นายอาซีด เหลิมแอ	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๕ และ ๑๒ ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๔) นายอาทิตย์ หมัดสะอิ	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๗ ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๕) นายทวีป อ๋องยุทธศาสตร์	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๘ ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๖) นายสุรเดช ชียง	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๕ ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๗) นายอุเส็น หมัดหมัน	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๑๒ ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา

อปท.	ประเภท	แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประกอบกิจการ	ที่ตั้ง
๓. ทต.นาทวี	โรงงานอุตสาหกรรม	(๘) บริษัท อีซูซุหาดใหญ่ จำกัด (สาขานาทวี)	ศูนย์บริการซ่อมรถยนต์	๑๖๙ หมู่ที่ ๖ ต.นาทวี อ.นาทวี จ.สงขลา
๔. อบต.สะกอม (อ.เทพา)	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	(๙) ปั๊มเอสโซ่ บจก. ดี อามาน กรุ๊ป	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๓๓๙ หมู่ที่ ๑ ต.สะกอม อ.เทพา จ.สงขลา
๕. อบต.สะกอม (อ.จะนะ)	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๑๐) นายบุญรัตน์ จงรักษ์	เลี้ยงกุ้ง	๑๙ หมู่ที่ ๓ ต.สะกอม อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๑๑) นส.มันจะนา ดุนี	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๔ ต.สะกอม อ.จะนะ จ.สงขลา
๖. อบต.นาหม่อม	โรงงานอุตสาหกรรม	(๑๒) บริษัท อุตสาหกรรมทวีวงษ์ หาดใหญ่	ผลิตอาหารทะเลแปรรูปจากเนื้อปลาบด	๘๕ หมู่ที่ ๔ ถนนสายเอเชีย ต.นาหม่อม อ.นาหม่อม จ.สงขลา
	โรงงานอุตสาหกรรม	(๑๓) บริษัท ห้องเย็นโชติวัฒน์ หาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)	ผลิตอาหารทะเลแช่แข็ง	๔/๒ หมู่ที่ ๓ ถนนเอเชีย ๔๓ ต.นาหม่อม อ.นาหม่อม จ.สงขลา

อปท.	ประเภท	แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประกอบกิจการ	ที่ตั้ง
๗. อบต.จะโหนง	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๑๔) นายพงษ์พิเชษฐ์ ธนอัศวพล	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๗ ต.จะโหนง อ.จะนะ จ.สงขลา
	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(๑๕) นายธเนศ แสงจันทร์	เลี้ยงกุ้ง	หมู่ที่ ๗ ต.จะโหนง อ.จะนะ จ.สงขลา
๘. อบต.ตลิ่งชัน	โรงงานอุตสาหกรรม	(๑๖) บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	แปรรูปผลิตภัณฑ์จากไข่ การคัดบรรจุไข่	๑๑๖/๗ หมู่ที่ ๓ ต.ตลิ่งชัน อ.จะนะ จ.สงขลา
๙. อบต.คลองเปียะ	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	(๑๗) บริษัท อัล อัคมัล ซัพพลายส์ จำกัด (ปั๊มบางจาก-ควนมีด)	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๓๗ หมู่ที่ ๑ ต.คลองเปียะ อ.จะนะ จ.สงขลา
๑๐. อบต.พิจิตร	อาคารบางประเภทบางขนาด	(๑๘) โรงพยาบาลนาหม่อม	โรงพยาบาล	๑๒๐/๓ หมู่ที่ ๓ ต.พิจิตร อ.นาหม่อม จ.สงขลา
๑๑. อบต.ป่าชิง	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	(๑๙) บริษัท อาร์ ที ที ๒๐๐๙ จำกัด	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๑๒๓/๔ หมู่ที่ ๑ ต.ป่าชิง อ.จะนะ จ.สงขลา
๑๒. อบต.จะแหน	โรงงานอุตสาหกรรม	(๒๐) บริษัท สะบ้าย้อย ลาเท็กซ์ จำกัด	ผลิตน้ำยางข้น	๑๐๓ หมู่ที่ ๕ ต.จะแหน อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

เป้าหมายในพื้นที่ลำน้ำสายหลัก/ปัญหาร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม

รายชื่อแหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	อำเภอ	จังหวัด
1.บริษัท พีทีที กรุ๊ป 1441 จำกัด (ปตท.ท่าสาป 1)	สถานีบริการน้ำมัน	เมือง	ยะลา
2. หจก. พีทีทียะลา 1431 (ปตท.ท่าสาป 2)	สถานีบริการน้ำมัน	เมือง	ยะลา
3. บริษัท ปีกาซัส ฟู้ด จำกัด	โรงงานอุตสาหกรรม	สิงหนคร	สงขลา
4. บริษัท ปิติ ฟู้ดส์ จำกัด	โรงงานอุตสาหกรรม	สิงหนคร	สงขลา
5. บริษัท ปัตตานีผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด	โรงงานอุตสาหกรรม	เมือง	ปัตตานี
6. บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (ปตท.ตะลุโบะ)	สถานีบริการน้ำมัน	เมือง	ปัตตานี
7. บริษัท ยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด สาขานราธิวาส	โรงงานอุตสาหกรรม	เมือง	นราธิวาส
8. บริษัท เอ็ม เอ็ม เอ (ปตท. ยี่งอ)	สถานีบริการน้ำมัน	ยี่งอ	นราธิวาส
9. บริษัท พิธานพาณิชย์ จำกัด สาขาสตูล	โรงงานอุตสาหกรรม	เมือง	สตูล
10.บริษัท สงขลามารีนโปรดักส์ จำกัด	โรงงานอุตสาหกรรม	หาดใหญ่	สงขลา
11. บริษัท อุดมอังศุพานิช จำกัด (โรงแรมสตลธานี)	อาคารบางประเภทบางขนาด	เมือง	สตูล

ปัญหาร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ

- รับแจ้งเรื่องร้องเรียน และดำเนินการตรวจสอบแก้ไขปัญหา จำนวน 1,282 เรื่อง
- ดำเนินการร่วมกับ อปท. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านมลพิษของประชาชน จำนวน 117 เรื่อง

ประเภทปัญหา

กลิ่นเหม็นรบกวน ร้อยละ 40
ฝุ่นละออง/เขม่าควัน ร้อยละ 26
เสียงดัง/เสียงรบกวน ร้อยละ 15

แหล่งที่มา

โรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 39
สถานประกอบการ ร้อยละ 29
การเผา ร้อยละ 9

แนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี และปัญหาซับซ้อนมากขึ้น

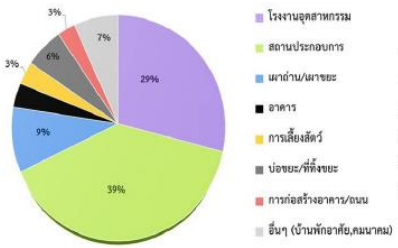

ข้อมูล เดือนตุลาคม 2565 – พฤศจิกายน 2566

ภาพรวม กรมควบคุมมลพิษ ปี 2566

ภาพรวม สคพ.16 (สงขลา) ปี 2566

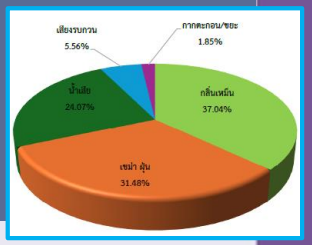

จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ปัญหามลพิษ				
		มลพิษทางอากาศ		มลพิษทางน้ำ	มลพิษทางอากาศ	ขยะ/กากของเสีย
		กลิ่นเหม็น	ฝุ่นละออง/เขม่า			
สงขลา	46	19	14	10	2	1
สตูล	5	1	1	2	1	-
ปัตตานี	-	-	-	-	-	-
ยะลา	-	-	-	-	-	-
นราธิวาส	3	-	2	1	-	-
รวม	54	20	17	13	3	1

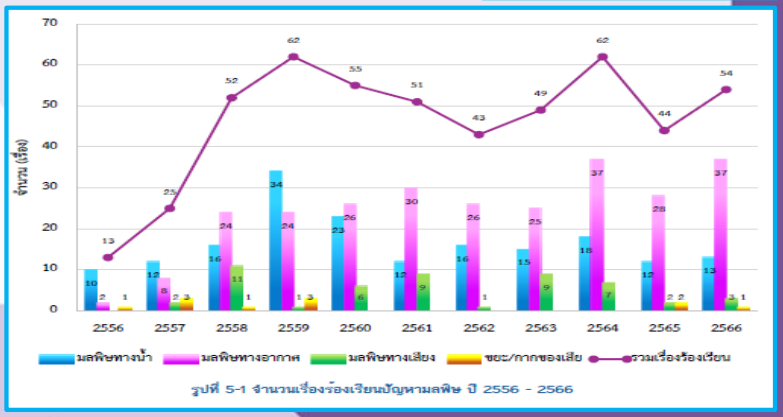

รูปที่ 5-1 จำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ ปี 2556 - 2566

จบแล้ว